

Sveučilište u
Zagrebu

Centar za poslijediplomske studije

Sveučilišni interdisciplinarni poslijediplomski specijalistički studij

Upravljanje gradom

Kolegij: Upravljanje financijama grada

Poziv na predavanje i panel raspravu

Porezna reforma i utjecaj na proračunske prihode jedinica lokalne i regionalne samouprave

dr. sc. Zdravko Marić, ministar financija

u panel raspravi sudjeluju

Željko Turk, gradonačelnik Grada Zaprešića i predsjednik Udruge gradova

Ante Dabo, gradonačelnik Grada Novalje

Boris Miletić, gradonačelnik Grada Pule

mr. sc. Vojko Obersnel, gradonačelnik Grada Rijeke

16. siječnja 2017. (ponedjeljak) u 17:00 sati
Aula Rektorata Sveučilišta u Zagrebu, Trg maršala Tita 14, Zagreb

U Hrvatskoj se priprema cjelovita porezna reforma koja bi trebala rezultirati smanjenjem ukupnog poreznog opterećenja, poticanjem konkurentnosti gospodarstva te socijalno pravednijem, stabilnom, održivom i jednostavnijim poreznim sustavom. Promjene u poreznom sustavu trebale bi pojednostaviti i pojeftiniti administriranje poreza te pružiti veću pravnu sigurnost poreznim obveznicima. Za očekivati je da će građani i poduzeća, na temelju provedenih promjena u sustavu poreza na dobit, dohodak, dodanu vrijednost, prometa nekretnina, trošarina i lokalnih poreza, već početkom 2017. godine osjetiti brojne pozitivne učinke.

Cilj je predavanja upoznati sudionike s promjenama poreznog sustava koje će imati utjecaj na proračunske prihode lokalnih proračuna.

Porez na dohodak najvažniji je prihod lokalnih proračuna. U 2014. godini prihod od poreza i prireza na dohodak svih jedinica lokalne i regionalne samouprave iznosio je 11,5 milijardi kuna, odnosno 50,5 posto ukupnih prihoda lokalnih proračuna. Protekle, 2015. godine smanjen je iznos prikupljenih prihoda od poreza i prireza na dohodak. Lokalni su proračuni po toj osnovi uprihodili 9,8 milijardi kuna ili 44,3 posto svojih ukupnih prihoda. Preko polovine svih prihoda lokalnih proračuna dolazi po osnovi prihoda od poreza i prireza na dohodak, odnosno 69 posto prihoda u županijskim proračunima, 57 posto u gradskim i 27 posto u općinskim proračunima.

Od 2001. godine se dodatnim udjelom u prihodu od poreza na dohodak financiraju troškovi decentraliziranih funkcija, odnosno dio troškova osnovnog obrazovanja koje pružaju 33 grada s većim fiskalnim kapacitetom i Grad Zagreb te dio troškova srednjeg obrazovanja, primarnog zdravstva i socijalne zaštite koje pružaju sve županije za općine i gradove sa svog područja kao i troškovi javnog vatrogastva u općinama i gradovima koji su osnivači javnih vatrogasnih postrojbi. U slučaju kada taj prihod nije dovoljan za pokriće troškova obavljanja decentraliziranih funkcija, osigurana su dodatna sredstva pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije koja se prikupljaju dodatnim udjelom u prihodima od poreza na dohodak.

Prema ostvarenju lokalnih proračuna u 2014. godini poseban dio prihoda od poreza na dohodak koji je rezerviran za pokriće rashoda decentraliziranih funkcija u osnovnom i srednjem školstvu, zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti i javnom vatrogastvu iznosio je 1,1 milijardu kuna (4,8 posto ukupnih prihoda lokalnih proračuna), a u 2015. godini oko pola milijarde kuna (2,2 posto ukupnih prihoda lokalnih proračuna). Za jedinice lokalne i regionalne samouprave koje nemaju dovoljno sredstava za financiranje decentraliziranih funkcija iz navedenog dodatnog udjela u porezu na dohodak osigurane su pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije koje se također stvaraju iz dijela prikupljenog prihoda od poreza na dohodak. One su u 2014. iznosile 1,2 milijarde kuna (5,2 posto ukupnih prihoda lokalnih proračuna), a u 2015. 1,6 milijardu kuna (7,3 posto ukupnih prihoda lokalnih proračuna).

Promjene poreza na promet nekretnina odnose se na smanjenje porezne stope s 5 posto na 4 posto, a ukupan bi prihod s ove osnove trebao postati prihod općina i gradova (do sada se prihod dijelio u omjeru 20 posto prihoda državnom proračunu i 80 posto prihoda proračunima općina i gradova).

Kod lokalnih poreza planirana je promjena u porezu na nasljedstava i darove kojim se uprihoduje oko 10 milijuna kuna prihoda u lokalnim proračunima te je planirano ukidanje poreza na tvrtku početkom 2017. godine (ostvaruje se oko 120 milijuna kuna poreznih prihoda) i poreza na kuće za odmor početkom 2018. godine. Velika se promjena očekuje 2018. godine uvođenjem jednostavnog poreza na nekretnine umjesto dosadašnje komunalne naknade čiji su prihodi u 2015. iznosili 2,2 milijarde kuna u proračunima općina i gradova.

Nakon predavanja ministra financija uslijedit će **panel rasprava s gradonačelnicima** koji pripadaju različitim političkim opcijama. Rasprava će se usmjeriti na komentiranje očekivanih učinaka najavljenih promjena u poreznom sustavu i sagledavanje utjecaja promjena u porezu na dohodak, porezu na promet nekretnina i lokalnim porezima na proračunske prihode jedinica lokalne i regionalne samouprave. Također, rasprava će pokušati sagledati novi način financiranja općina, gradova i županija kako bi se kompenziralo očekivano smanjenje proračunskih prihoda u lokalnim proračunima.

U panel raspravi će se također pokušati odgovoriti na sljedeće:

- Koje su dobre strane, a koje glavne mane predloženih promjena u poreznom sustavu u odnosu na proračunske prihode lokalnih jedinica?
- Hoće li porezna reforma dodatno centralizirati Hrvatsku ili je prvi korak koji će pridonijeti izgradnji novog sustava financiranja lokalne i regionalne samouprave u Hrvatskoj?
- Hoće li predložena rješenja i promjene poreznog sustava dovesti do optimalnog i financijski održivog modela financiranja lokalne i regionalne samouprave?
- Je li predložena porezna reforma početak cjelokupne reforme lokalne i regionalne samouprave, daljnje funkcijske i fiskalne decentralizacije te teritorijalne organizacije države?
- U kojoj će mjeri promjene u poreznom sustavu pridonijeti većoj financijskoj i fiskalnoj samostalnosti lokalne i regionalne samouprave i jačanju odgovornosti u pružanju javnih usluga?
- Koji će se kriteriji uzeti u obzir i na koji će se način izračunati kompenzacije iz državnog proračuna lokalnoj i regionalnoj samoupravi radi gubitka prvenstveno prihoda od poreza na dohodak?
- Kako će se gradovi, a kako veliki gradovi financirati u 2018. godini? Koje će izvore financiranja gradovi izgubiti, koji će im ostati, a koje će još dobiti?
- Na koje se načine planira smanjiti postojeće razvojne nejednakosti između jedinica lokalne samouprave?

Na predavanje i panel raspravu su pozvani poslijediplomanti, profesori na studiju *Upravljanje gradom*, stručnjaci iz gradskih ureda za financije, financijski stručnjaci iz komunalnih poduzeća, istraživači, financijski analitičari i konzultanti u području lokalnog razvoja, predstavnici Grada Zagreba i lokalne samouprave i mediji.

Radujemo se Vašem dolasku.

S poštovanjem,

Dr. sc. Dubravka Jurlina Alibegović
voditeljica kolegija

Prof. dr. sc. Gojko Bežovan
voditelj PDSS-a *Upravljanje gradom*